

КОЛИВАННЯ СТРУКТУРНИХ ПОКАЗНИКІВ ФІТОМІКРОЕПІФІТОНУ ПІД ВПЛИВОМ ТЕМПЕРАТУРНОГО ЧИННИКА

Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, Україна

Найбільш значимим компонентом річкової екосистеми, який характеризує зміни стану водойми та ступінь забруднення води є фітомікроепіфітон. Водорості контурних угруповань є природними біоіндикаторами рівня забруднення водних екосистем, тому вивчення структурних характеристик фітомікроепіфітону, як складового компонента обростань, є важливим для оцінки якості природних вод та оцінки їх продуктивності в **рані** сезони року.

В даній роботі представлені результати досліджень, виконаних протягом осені -літа 2003-2004 рр. на літоралі річки Тетерів, розташованої нижче м. Житомира.

Метою роботи було дослідження динаміки структурних показників (чисельності та біомаси) фітомікроепіфітону в залежності від змін температурного режиму.

Відбір проб фітомікроепіфітону, фіксація, камеральне опрацювання, визначення видового та надвидового різноманіття, величин чисельності та біомаси проводилися за загальновідомими гідробіологічними методиками.

Угруповання обростань ділянки річки протягом досліджуваного періоду були представлені видовими та внутрішньовидовими таксонами водоростей, що відносились до 6 відділів: *Cyanophyta*, *Euglenophyta*, *Bacillariophyta*, *Xanlophyta*, *Qyplhophlyta* та *Chlorophyta*

Найбільші значення чисельності та біомаси перерахованих вище відділів восени спостерігались 26.10.03 - 3931,04 тис.кл./г сирої ваги рослини та 604602,5*10⁻⁶ г/г сирої ваги рослини (с.в.р.), а мінімальні були виявлені 30.11.03 - 256,08 тис.кл./г с.в.р. та 42970*10⁻⁶ г/г с.в.р. Піки мінімумів та максимумів були обумовлені зміною температурного режиму (зниження температури від +10 до +4 °С).

Показники чисельності та біомаси взимку максимумів досягали 6.12.03 - 571,82 тис.кл./г с.в.р. та 53794,72*10⁻⁶ г/г с.в.р. відповідно. Мінімальні значення спостерігались 1.02.04 і становили 8,6 тис.кл./г с.в.р. та 2900,28* 10⁻⁶ г/г с.в.р. При встановленні значень температур було з'ясовано, що точки максимуму та мінімуму спостерігались майже при однакових температурах: 6.12.03 - -6°С, 1.02.04 - -7°С. Відмінності в показниках чисельності та біомаси при ідентичних температурах, на нашу думку, пов'язано з періодом дії даного чинника. Так водорості обростань в лютому місяці знаходились під впливом низьких температур на протязі тривалого часу. Максимуми показників чисельності не співпадали з максимальними температурами даних сезонів

Навесні максимальні значення чисельності були виявлені 29.05.04 - 2070,97 тискл./г с.в.р., а біомаси 22.05.04 - 371257,38*10⁻⁶ г/г с.в.р. Мінімальні показники спостерігались 1.03.03 - 9,65 тискл./г с.в.р. та 5134,7*10⁻⁶ г/г с.в.р. При порівнянні даних показників зі значеннями температур було встановлено співпадання піків мінімумів та максимумів: 22-29.05.04 температура коливалась в межах 12-17°С та була максимальної: Для весняного періоду, а 1.03.03 температура становила 4°С.

Практично не зазнала змін ситуація і влітку. Максимуми чисельності та біомаси були виявлені 17.06.04 - 864,37 тис кл./г с.в.р. та 212728*10⁻⁶ г/г с.в.р., а мінімальні значення спостерігались 27.06.04 - 34,14 тис.кл./г с.в.р., 17405,9*10⁻⁶ г/г с.в.р. відповідно Температурні показники в даній період коливались в межах 19-20°С.

При встановленні сезонної динаміки показників чисельності та біомаси фітомік-роепіфітону було з'ясовано, що максимального розвитку водорості обростань досягали восени та навесні, коли температура коливалась в межах від 4 до 17°С.

Проведені дослідження показали, що структурні характеристики (чисельність та біомаса) водоростевих угруповань обростань зазнають значних змін при коливанні тем-пературних показників.